

Inschatting van de gevolgen van de bepalingen uit het richtlijnvoorstel versterken bevoegdheden nationale mededingingsautoriteiten

Thans voorgestelde bepalingen		Gevolgen voor Nederland?***
Artikelnummer	Hoofdlijn inhoud	
1-3	Toepassingsgebied, definities, waarborgen	Naar verwachting zeer beperkt. Wel is er onduidelijkheid over een aantal definities, bijvoorbeeld de voorgestelde definitie van onderneming. Bij de Commissie wordt daar aandacht voor gevraagd.
4	Nma's* voeren taken en bevoegdheden onpartijdig uit <ul style="list-style-type: none"> - Geen politieke of andere externe inmenging - Geen instructies van overheidsinstanties of private partijen - Onthouden van elk optreden dat niet verenigbaar is met de uitvoering van taken (geen belangenverstrengeling) - Ontslag personeel alleen bij niet voldoen taakuitvoering of vanwege 'ernstig wangedrag' - Bevoegdheid eigen prioriteiten vast te stellen 	Naar verwachting beperkt, hoewel er op punten nog onduidelijkheid is. Voor het merendeel van de voorgestelde bepalingen geldt dat de ACM al een onafhankelijke positie heeft, waarbij dergelijke bevoegdheden goed zijn geregeld. Over de mogelijkheid van het vaststellen van algemene beleidsregels is evenwel nog onvoldoende zekerheid. Bovendien is het de vraag of ambtenaren die bij de ACM werkzaam zijn op grond van de voorgestelde bepaling extra wettelijke bescherming moeten krijgen. Dit onderzoek ik nu verder.
5	Lidstaten zien er op toe dat de nma de personele, financiële en technische middelen heeft die nodig zijn	Geen
6 en 7	Bevoegdheid voor nma's om inspecties uit te voeren in bedrijfsruimten (en boeken in te zien, toelichting te krijgen, etc). Daarnaast de bevoegdheid om in andere ruimten inspecties uit te voeren met voorafgaande rechterlijke machtiging	Naar verwachting zeer beperkt. Mogelijk alleen naar aanleiding van de voorgestelde eis dat inspecties in andere ruimten, anders dan woningen, niet kunnen worden uitgevoerd zonder rechterlijke machtiging.
8	Bevoegdheid voor nma's om bij besluit informatie op te vragen bij ondernemingen	Ja. De ACM hoeft nu geen besluit te nemen om informatie op te kunnen vragen. Het moeten nemen van een besluit kan mogelijk leiden tot langere procedures. Ik vraag bij de Commissie aandacht hiervoor.
9	Bevoegdheid voor nma's om ondernemingen te dwingen te stoppen met een overtreding, met alle evenredige gedragsmaatregelen of structurele maatregelen	Naar verwachting geen. Wel is nog de vraag wat een afdoende implementatie is van 'alle evenredige maatregelen'.
10	Bevoegdheid voor nma's een voorlopige maatregel op te leggen bij dreiging van ernstige en onherstelbare inbreuk	Geen
11	Bevoegdheid voor nma's een bindend karakter te verlenen aan toezeggingen van ondernemingen om einde te maken aan een inbreuk	Geen
12	Bevoegdheid nma's geldboeten op te leggen aan ondernemingen	Naar verwachting beperkt, maar er zijn nog enkele onduidelijkheden in de voorgestelde bewoordingen van deze bepaling. Die ga ik met de Commissie bespreken.
13	Bij de berekening van de geldboete wordt rekening gehouden met duur en ernst van de inbreuk	Naar verwachting beperkt. Mogelijk dat de Nederlandse wetgeving de ACM nog niet expliciet de mogelijkheid geeft een ondernemingsvereniging te dwingen haar leden te laten meebetalen aan een boete. Dit onderzoek ik thans verder.
14	Maximumbedrag geldboete ten minste 10 procent	Naar verwachting beperkt,

	van de wereldwijde omzet	hoewel er nog onduidelijkheid is of het moeten betrekken van de wereldwijde omzet bij het bepalen van de boete gevolgen heeft voor Nederlandse wet- en regelgeving.
15	Bevoegdheid nma's een dwangsom op te leggen	Naar verwachting beperkt. Materieel zijn er geen gevolgen. Naar aanleiding van het voorgestelde artikel krijgt de ACM ook de bevoegdheid rechtstreeks een dwangsom op te leggen als een onderneming zich niet houdt aan een toezegging. Dat kan de ACM nu alleen indirect, via een andere maatregel. De ACM kan nu wel een boete opleggen en die bevoegdheid blijft behouden. Die mogelijkheid blijkt in de praktijk al effectief en afdoende.
16-22	Bevoegdheid nma's onder bepaalde omstandigheden clementie te verlenen aan bedrijven die een kartel melden of meewerken aan de opsporing daarvan	Mogelijk. De Nederlandse clementieregelgeving is nu in een beleidsregel vastgelegd. De voorgestelde artikelen leiden er mogelijk toe dat dit bij wet moet worden geregeld. Inhoudelijk is vooralsnog moeilijk te overzien of de voorgestelde clementievoorwaarden een verandering van de Nederlandse regelgeving inhouden. Hierover wordt overleg gevoerd met de ACM.
23	Mogelijkheid voor een nma een inspectie bij te wonen die desgevraagd door een andere nma wordt uitgevoerd en daaraan actief deel te nemen	Naar verwachting beperkt. Materieel zijn er nauwelijks gevolgen omdat de ACM dit al kan en doet. Wel moet mogelijk wetgeving worden aangepast om op dezelfde bewoordingen als de Commissie te gaan hanteren.
24	Verplichting voor nma's om mee te werken aan verzoeken van andere nma's om ondernemingen in het betreffende land in kennis te stellen van voorlopige bezwaren inzake klachten	Naar verwachting beperkt. Materieel zijn er nauwelijks gevolgen omdat de ACM dit al kan en doet. Wel moet mogelijk wetgeving worden aangepast om dezelfde bewoordingen als de Commissie te gaan hanteren.
25-26	Verplichting voor nma's om in andere EU-landen vastgestelde besluiten tot oplegging van geldboeten op verzoek van de nma van dat betreffende land te innen en een regeling voor geschillen	Ja. Deze mogelijkheid heeft de ACM nu niet. Deze bepaling lijkt gewenst: de ACM kan hiermee onder bepaalde voorwaarden ook boetes opgelegd aan ondernemingen gevestigd in andere lidstaten laten innen.
27	Verjaringstermijnen voor geldboetes worden opgeschort voor de duur van de procedure bij een andere mededingingsautoriteit of bij de Commissie	Naar verwachting beperkt. Materieel zijn er nauwelijks gevolgen omdat de ACM dit al kan en doet. Wel moet mogelijk wetgeving worden aangepast om dezelfde bewoordingen als de Commissie te gaan hanteren.
28	Vorderingen bij nationale gerechtelijke mededingingsautoriteiten kunnen rechtstreeks worden ingesteld door nma's	Niet van toepassing omdat we deze mogelijkheid in Nederland niet hebben.
29	Beperkingen op het gebruik van informatie - Informatie uit een onderzoek mag niet worden gebruikt als bewijs om natuurlijk personen sancties op te leggen - Verklaringen van partijen en informatie van de nma mogen alleen worden gebruikt in zaken die verband	Ja. De voorgestelde bepaling schrijft voor dat informatie die op basis van de richtlijn door nma's is verzameld, niet gebruikt mag worden als bewijs om natuurlijke personen sancties op te

	houden met de zaak waarvoor die verklaring is afgelegd/informatie is ingewonnen - Clementieverklaringen kunnen alleen onder voorwaarden worden uitgewisseld tussen nma's	leggen. De ACM heeft deze mogelijkheid nu wel. Om te voorkomen dat de voorgestelde bepaling een beperking gaat opleveren voor de bevoegdheid van de ACM zal ik dit nadrukkelijk bij de Commissie onder de aandacht brengen.
30	Toelaatbaar bewijsmateriaal omvat documenten, verklaringen, opnames en enige andere informatie bevattende voorwerpen, ongeacht het medium waarop de informatie is opgeslagen.	Geen
31	Kosten van het European Competition Network System komen ten laste van de algemene begroting van de EU	Niet van toepassing
32 t/m 34	Slotbepalingen	Niet van toepassing

*Nma = nationale mededingingsautoriteit

** Wat zijn de mogelijke gevolgen van de voorgestelde richtlijnbevestigingen voor Nederland?